

Vergaderjaar 2001–2002

27 686

**Wijziging van de Wet
arbeidsongeschiktheidsverzekering
zelfstandigen en enige andere wetten in verband
met de invoering van een
zelfstandigheidsverklaring en de uitsluiting van
de Nationale ombudsman en de
substituut-ombudsmannen van de verzekering
voor de werknemersverzekeringen**

Nr. 23

**NADER GEWIJZIGD AMENDEMENT VAN HET LID WILDERS C.S.
TER VERVANGING VAN DAT GEDRUKT ONDER NR. 17.**

Ontvangen 17 oktober 2001

De ondergetekenden stellen het volgende amendement voor:

I

Artikel II, onderdeel A, komt te luiden:

A

Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, onderdeel a, wordt de zinsnede «in de uitoefening van een bedrijf of in de zelfstandige uitoefening van een beroep» vervangen door: als zelfstandige als bedoeld in artikel 4 van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen.

2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

5. Voor de toepassing van het eerste lid, onderdeel a, wordt met een zelfstandige als bedoeld in artikel 4 van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen gelijkgesteld:

a. een directeur-groootaandeelhouder als bedoeld in artikel 6, eerste lid, onderdeel d, die het werk tot stand brengt uitsluitend voor rekening en risico van de onderneming van de rechtspersoon waarvan hij directeur-groootaandeelhouder is;

b. de directeur-groootaandeelhouder als bedoeld in artikel 6, eerste lid, onderdeel d, voor wie met betrekking tot de werkzaamheden, bedoeld in het eerste lid, onder a, een beschikking geldt als bedoeld in artikel 6a, eerste lid, waarin hij wordt gelijkgesteld met een zelfstandige.

II

Aan artikel II wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

C

Na artikel 6 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 6a

1. De beschikking, bedoeld in artikel 3.157 van de Wet inkomstenbelasting 2001, dat de werkzaamheden, die voortvloeien uit een arbeidsrelatie of uit arbeidsrelaties waarin sprake is van hetzelfde soort van werkzaamheden die onder overeenkomstige condities worden verricht, worden aangemerkt als werkzaamheden uitsluitend verricht voor rekening en risico van de onderneming van de rechtspersoon waarvan de belastingplichtige aanmerkelijk belanghouder is, heeft voor de termijn waarvoor deze beschikking geldt als gevolg dat de directeur-groootaandeelhouder als bedoeld in artikel 6, eerste lid, onderdeel a, met betrekking tot die arbeidsrelaties, voor de toepassing van artikel 4, eerste lid, onder a, en de regels bij of krachtens artikel 5, wordt aangemerkt als zelfstandige als bedoeld in artikel 4 van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen .

2. Voor de toepassing van de artikelen 81, vijfde lid, 97b, tweede lid, 97c, eerste lid, 97d, vierde lid, en 127b wordt de beschikking, bedoeld in het eerste lid, aangemerkt als een beschikking als bedoeld in artikel 4a van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen waarin de directeur-groootaandeelhouder wordt aangemerkt als zelfstandige als bedoeld in artikel 4 van die wet.

3. Indien de beschikking, bedoeld in het eerste lid, wordt herzien, laat dat het in het eerste en tweede lid bedoelde gevolg onverlet, voor de termijn waarvoor die beschikking gold.

III

Artikel III, onderdeel A, komt te luiden:

A

Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, onderdeel a, wordt de zinsnede «in de uitoefening van een bedrijf of in de zelfstandige uitoefening van een beroep» vervangen door: als zelfstandige als bedoeld in artikel 4 van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen.

2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

5. Voor de toepassing van het eerste lid, onderdeel a, wordt met een zelfstandige als bedoeld in artikel 4 van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen gelijkgesteld:

a. een directeur-groootaandeelhouder als bedoeld in artikel 6, eerste lid, onderdeel d, die het werk tot stand brengt uitsluitend voor rekening en risico van de onderneming van de rechtspersoon waarvan hij directeur-groootaandeelhouder is;

b. de directeur-groootaandeelhouder als bedoeld in artikel 6, eerste lid, onderdeel d, voor wie met betrekking tot de werkzaamheden, bedoeld in het eerste lid, onder a, een beschikking geldt als bedoeld in artikel 6a, eerste lid, waarin hij wordt gelijkgesteld met een zelfstandige.

IV

Aan artikel III wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

C

Na artikel 6 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 6a

1. De beschikking, bedoeld in artikel 3.157 van de Wet inkomstenbelasting 2001, dat de werkzaamheden, die voortvloeien uit een arbeidsrelatie of uit arbeidsrelaties waarin sprake is van hetzelfde soort van werkzaamheden die onder overeenkomstige condities worden verricht, worden aangemerkt als werkzaamheden uitsluitend verricht voor rekening en risico van de onderneming van de rechtspersoon waarvan de belastingplichtige aanmerkelijk belanghouder is, heeft voor de termijn waarvoor deze beschikking geldt als gevolg dat de directeur-groootaandeelhouder als bedoeld in artikel 6, eerste lid, onderdeel a, met betrekking tot die arbeidsrelaties, voor de toepassing van artikel 4, eerste lid, onder a, en de regels bij of krachtens artikel 5, wordt aangemerkt als zelfstandige als bedoeld in artikel 4 van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen .

2. Voor de toepassing van de artikelen 75a, derde lid, 76a, tweede lid, en 87g wordt de beschikking, bedoeld in het eerste lid, aangemerkt als een beschikking als bedoeld in artikel 4a van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen waarin de directeur-groootaandeelhouder wordt aangemerkt als zelfstandige als bedoeld in artikel 4 van die wet.

3. Indien de beschikking, bedoeld in het eerste lid, wordt herzien, laat dat het in het eerste en tweede lid bedoelde gevolg onverlet, voor de termijn waarvoor die beschikking gold.

V

Artikel IV, onderdeel A, komt te luiden:

A

Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, onderdeel a, wordt de zinsnede «in de uitoefening van een bedrijf of in de zelfstandige uitoefening van een beroep» vervangen door: als zelfstandige als bedoeld in artikel 4 van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen.

2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

5. Voor de toepassing van het eerste lid, onderdeel a, wordt met een zelfstandige als bedoeld in artikel 4 van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen gelijkgesteld:

a. een directeur-groootaandeelhouder als bedoeld in artikel 6, eerste lid, onderdeel d, die het werk tot stand brengt uitsluitend voor rekening en risico van de onderneming van de rechtspersoon waarvan hij directeur-groootaandeelhouder is;

b. de directeur-groootaandeelhouder als bedoeld in artikel 6, eerste lid, onderdeel d, voor wie met betrekking tot de werkzaamheden, bedoeld in het eerste lid, onder a, een beschikking geldt als bedoeld in artikel 6a, eerste lid, waarin hij wordt gelijkgesteld met een zelfstandige.

VI

Aan artikel IV wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

C

Na artikel 6 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 6a

1. De beschikking, bedoeld in artikel 3.157 van de Wet inkomstenbelasting 2001, dat de werkzaamheden, die voortvloeien uit een arbeidsrelatie of uit arbeidsrelaties waarin sprake is van hetzelfde soort van werkzaamheden die onder overeenkomstige condities worden verricht, worden aangemerkt als werkzaamheden uitsluitend verricht voor rekening en risico van de onderneming van de rechtspersoon waarvan de belastingplichtige aanmerkelijk belanghouder is, heeft voor de termijn waarvoor deze beschikking geldt als gevolg dat de directeur-grootaandeelhouder als bedoeld in artikel 6, eerste lid, onderdeel a, met betrekking tot die arbeidsrelaties, voor de toepassing van artikel 4, eerste lid, onder a, en de regels bij of krachtens artikel 5, wordt aangemerkt als zelfstandige als bedoeld in artikel 4 van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen .

2. Voor de toepassing van artikel 73a wordt de beschikking, bedoeld in het eerste lid, aangemerkt als een beschikking als bedoeld in artikel 4a van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen waarin de directeur-grootaandeelhouder wordt aangemerkt als zelfstandige als bedoeld in artikel 4 van die wet.

3. Indien de beschikking, bedoeld in het eerste lid, wordt herzien, laat dat het in het eerste en tweede lid bedoelde gevolg onverlet, voor de termijn waarvoor die beschikking gold.

VII

Na artikel IVa wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel IV0. Wijziging Wet inkomstenbelasting 2001

Na artikel 3.156 van de Wet inkomstenbelasting 2001 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 3.157 Zekerheid omtrent de aard van de arbeidsrelatie

1. De belastingplichtige met een aanmerkelijk belang als bedoeld in hoofdstuk IV, die zekerheid wenst omtrent de vraag of werkzaamheden die voortvloeien uit een arbeidsrelatie of arbeidsrelaties waarin sprake is van hetzelfde soort van werkzaamheden die onder overeenkomstige condities worden verricht, worden aangemerkt als werkzaamheden uitsluitend verricht voor rekening en risico van de onderneming van de vennootschap waarin hij het aanmerkelijk belang heeft, kan een verzoek indienen bij de inspecteur. De inspecteur beslist op het verzoek bij voor bezwaar vatbare beschikking.

2. Artikel 3.156, tweede, derde, vierde en vijfde lid is van overeenkomstige toepassing.

Toelichting

Het is gewenst de dga's als het gaat om de zelfstandigheidsverklaring gelijk te behandelen als de ZZP-ers. Dit amendement beoogt dan ook de dga in aanmerking te laten komen voor beschikkingen die, voor wat betreft de arbeidsrelatie tussen de dga en de opdrachtgever aan de vennootschap, dezelfde rechtsgevolgen hebben als de beschikkingen aan ZZP-ers. De indieners van het amendement zijn van mening dat het recht van de dga op duidelijkheid in het kader van zijn fiscale positie en sociale verzekeringspositie een wettelijke grondslag moet hebben. Vandaar de voorgestelde artikelen 3.157 van de Wet inkomstenbelasting 2001 en 4, vijfde lid, onderdeel b, en 6a van de Werkloosheidswet, Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering en Ziektewet.

Het nieuwe artikel 3.157 van de Wet inkomstenbelasting 2001 opent de mogelijkheid voor de belastingplichtige de inspecteur (vooraf) te vragen uitspraak te doen omtrent de kwalificatie van de aard van een arbeidsrelatie, welke hij is aangegaan of zal aangaan. Ingeval de inspecteur oordeelt dat geen sprake is van werkzaamheden die voor rekening en risico komen van de onderneming van de vennootschap waarvan de belastingplichtige aanmerkelijk belanghouder is, dient ter zake van de arbeidsrelatie tussen de aanmerkelijk belanghouder en de opdrachtgever loonbelasting te worden ingehouden. Ingeval de inspecteur oordeelt, dat er wel sprake is van werkzaamheden die voor rekening en risico komen van de onderneming van de vennootschap waarvan de belastingplichtige aanmerkelijk belanghouder is, komt de inhouding van loonbelasting niet in beeld. Op deze wijze krijgt men derhalve vooraf zekerheid of al dan niet loonbelasting moet worden ingehouden. Bij de beoordeling van deze werkzaamheden komt het geheel aan feiten en omstandigheden aan de orde. De inspecteur beoordeelt die feiten en omstandigheden aan de hand van de ondernemerscriteria. Indien aan de hand van die criteria blijkt dat de vennootschap het risico draagt voor de werkzaamheden die de aanmerkelijk belanghouder verricht, dan kan de inspecteur de beschikking afgeven zoals hierboven beschreven. Deze kwalificatie leidt ertoe dat voor de heffing van loonbelasting geen sprake is van een dienstbetrekking tussen de aanmerkelijk belanghouder en de opdrachtgever.

Er is niet voor gekozen om een met artikel 4a overeenkomstig artikel 5a op te nemen in de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen. Dit omdat de fiscale beschikking kan worden afgegeven aan alle personen die arbeid verrichten ten behoeve van een lichaam waarin zij een aanmerkelijk belang hebben. Deze zijn evenwel niet per definitie beroepsbeoefenaar in de zin van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen. In een aanmerkelijk aantal gevallen zal immers sprake zijn van een privaatrechtelijke dienstbetrekking tot de vennootschap in de zin van de artikelen 3 van de werknemersverzekeringen. De rechtsgevolgen van de fiscale beschikking voor de verzekeringsplicht in het kader van werknemersverzekeringen zijn dan ook beperkt tot de directeur-groootaandeelhouder in de zin van de werknemersverzekeringen.

Voorts wordt in het voorgestelde geregeld dat – in het geval geen beschikking is gevraagd – bij de beoordeling of er sprake is van een fictieve dienstbetrekking op grond van de artikelen 4, eerste lid, onderdeel a, van de werknemersverzekeringen – met betrekking tot de dga van belang is of er sprake is van werkzaamheden uitsluitend verricht voor rekening en risico van de onderneming van de rechtspersoon waarvan hij directeur-groootaandeelhouder is. Er is immers er geen sprake van winst uit onderneming.

In de algemene maatregel van bestuur op grond van de artikelen 5 van de werknemersverzekeringen zal een met artikel 4, vijfde lid, van die wetten overeenkomstige regeling worden opgenomen. Dit amendement regelt dus niet alleen de rechtsgevolgen van de afgifte van een «DGA-verklaring» door de belastingdienst, maar wijzigt ook de terminologie van de artikelen 4 en 5 van de werknemersverzekeringen, waarin de fictieve dienstbetrekkingen zijn geregeld. Het ziet op de situatie dat een DGA geen verklaring heeft, maar zijn werkzaamheden wel «als zelfstandige» verricht. De reeds bestaande uitzondering op de verzekeringsplicht in verband met zelfstandigheid wordt met dit amendement voor DGA's geformuleerd in fiscale termen, en daarmee geharmoniseerd. Daarnaast regelt het voorgestelde dat de opdrachtgever van de vennootschap wordt gevrijwaard van premieheffing werknemersverzekeringen op grond van een dienstbetrekking met de directeur-groootaandeelhouder van de vennootschap, indien voor laatstgenoemde een beschikking geldt op grond van artikel 3 157 Wet IB 2002 en het de opdrachtgever van de vennootschap niet redelijkerwijs duidelijkheid kon zijn dat sprake was van een dienstbetrekking.

Hiermee wordt meer zekerheid over de aard van de arbeidsrelatie geboden aan de opdrachtgevers van vennootschappen, waarbij de dga de opgedragen werkzaamheden in persoon verricht, de zogenaamde «management-BV's»

Wilders
Hindriks
Stroeken